

Regional ANDTS-strategi 2022-2026

Regionala samverkansrådet 2022-05-30

Catrine Skoglund

ANDTS-samordnare

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Idag får ni information om:

Kort om den nationella ANDTS-politiken

- ny nationell strategi

Länets nya regionala ANDTS-strategi

- framtagandeprocessen
- beslutsgång
- syfte och mål
- struktur och huvudinnehåll

Varför är förebyggande arbete inom området viktigt?

- Konsekvenserna av ANDTS-bruk, skadligt bruk och beroende innefattar fysisk och psykisk ohälsa, dödsfall och olika sociala problem.
- I Sverige avlider drygt 15 000 personer årligen i sviterna av ANDT-bruk
 - ca 2000 av alkohol
 - ca 12 000 av tobak
 - ca 800 av läkemedels- och narkotikaförgiftningar
- Kostnaderna för narkotikaberoendet uppskattades 2008 till 24 miljarder årligen
- Alkoholens samhälleliga konsekvenser uppskattades kostar 103 miljarder årligen 2017.

Nationell strategi för nationell ANDTs politik

Sätter övergripande målsättning för ANDTs-politiken inom 7 målområden

Regional strategi

Vägledande för det regionala arbetet

Lokalt arbete

Övergripande mål: (2022-2025)

Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, samt ett minskat bruk av tobaksprodukter.

Regional strategi

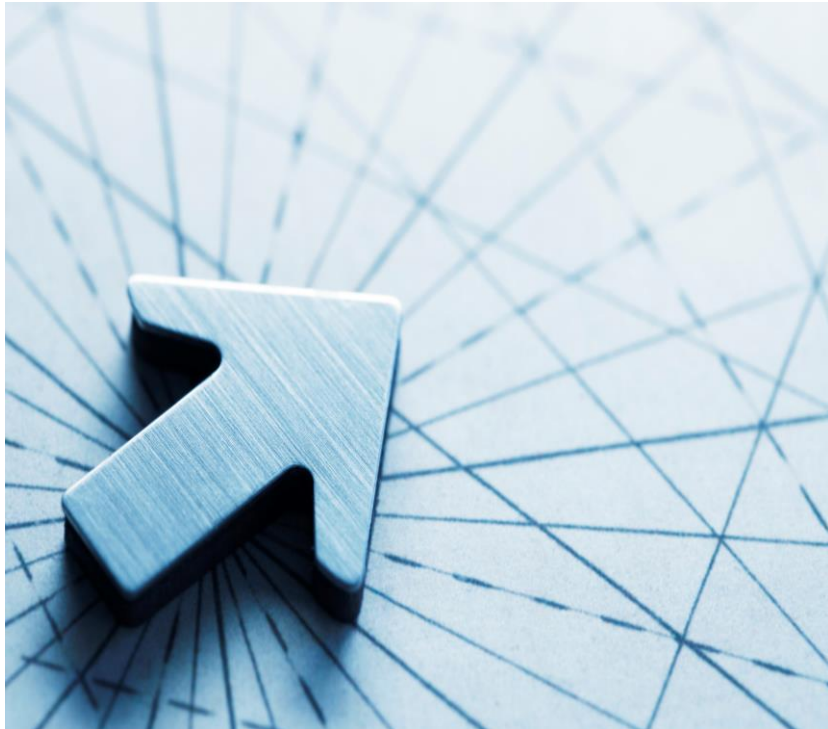

Tidigare regional strategi - 2015–2020 har varit vägledande för länets ANDTS arbete.

Uppföljning av strategin och dess målsättningar och insatser gjordes under 2020. Resultatet av den uppföljningen har bland annat varit underlag för utformandet av denna strategi.

Genom en strategi på området kan vi möta de utmaningar som varje enskild aktör inte kan lösa på egen hand genom gemensamma målsättningar och valda fokusområden.

Regional ANDTS- strategi - syfte

- bidra till ett systematiskt arbete för att minska användandet av ANDTS

- bidra till ytterligare utveckling av samarbetet mellan organisationer och professionella inom området

- vara ett underlag för uppföljning av vårt regionala arbete.

Övergripande mål

ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar, samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter.

Framtagandeprocess

I framtagandet av strategin har samordningsfunktioner inom ANDTS-området från samtliga kommuner, Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen i Jämtland deltagit.

Under framtagandeprocessen har kontinuerlig förankring skett i Folkhälso-Z.

Polismyndigheten Jämtland har beretts yttrandemöjlighet och därefter ställt sig positiv till strategins innehåll och utformning.

Vilka berörs av strategin?

Samtliga aktörer som arbetar med ANDTS-förebyggande frågor

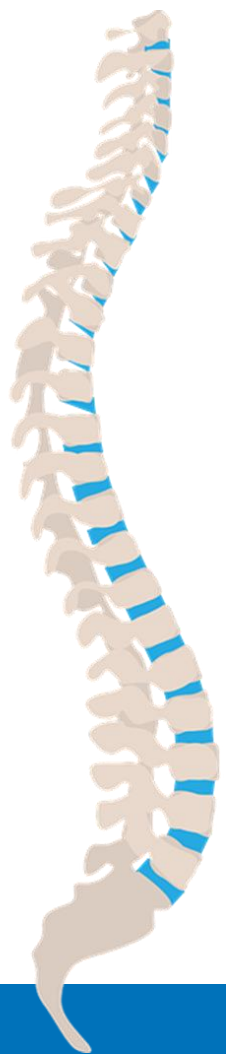
Strategin bör vara styrande för kommunala och regionala aktörer (Lst, Region JH, Polis)

Vägledande för civilsamhället

Handlingsplanen?

- De **regionala aktörerna förbinder** sig att arbeta för att underlätta genomförandet av fokusområden med tillhörande insatser
- **Kommunerna** avgör vilka av insatserna som man vill prioritera/kan arbeta med lokalt utifrån sina egna förutsättningar.
- **Kommunerna** förbinder sig att utarbeta lokala styrdokument kring hur ANDTS förebyggande arbete ska bedrivas med avstamp i strategin men *utifrån* de lokala förutsättningarna

Övergripande struktur

Organisation och struktur för ANDTS förebyggande arbete
Samverkan, tydliggöra roller och ansvar mm

Mål

Insats

Förebyggande arbete utifrån risk- och skyddsfaktorer
Konkreta insatser utifrån tillgänglighet, vuxnas ansvar och social acceptans

Mål

Insats

Vård och behandling
Länsöverenskommelse riskbruk, missbruk och beroende

Mål

Insats

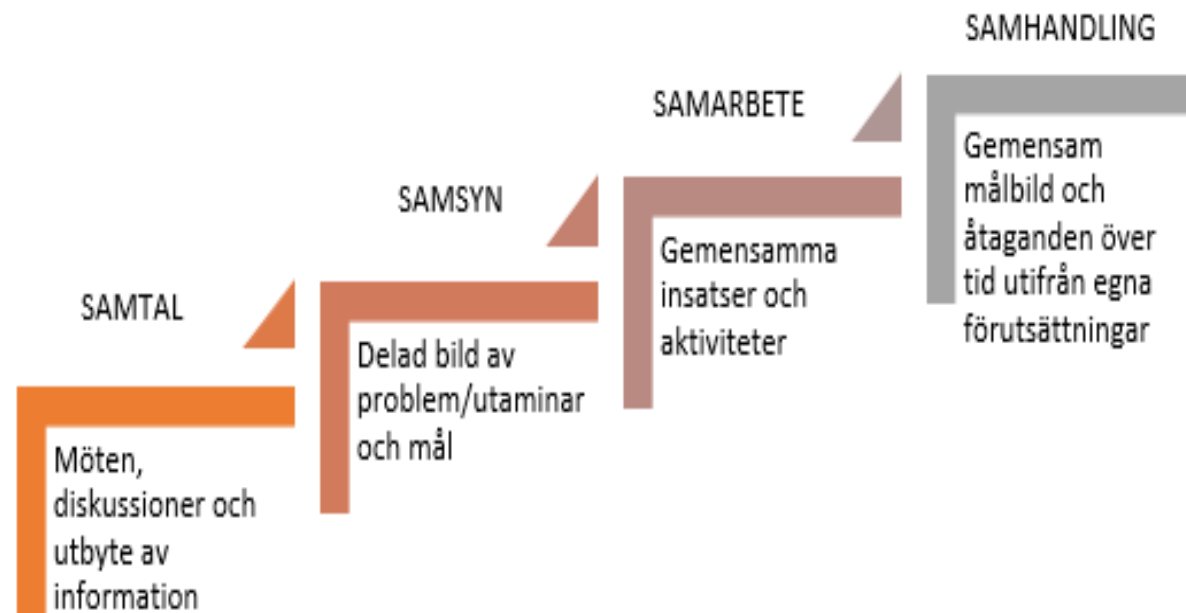
Organisation och struktur för förebyggande ANDTS-arbete

Huvudmål 1

Regionala aktörer ska genom samhandling skapa förutsättningar för ett ANDTS förebyggande arbete i hela länet.

Delmål 1.1: Samverkan på regional nivå har utvecklats i enlighet med samhandlingstrappan. Uppföljning sker årligen i Folkhälso-Z

Delmål 1.2: Andelen kommuner med strukturer, aktuella styrdokument och samordningsresurser för ANDTS arbetet har ökat.

Förebyggande arbete utifrån risk- och skyddsfaktorer

- Tre fokusområden för det förebyggande arbetet
- Centrala utifrån sammanställd forskning
- Generella och inkluderar alla 5 bokstäver i ANDTS

1. Tillgänglighet

2. Vuxnas ansvar och restriktivitet

3. Social acceptans

Huvudmål 2

ANDTS-bruk hos barn, unga och unga vuxna ska minska fram till 2026

Delmål 2.1 Barn, unga och unga vuxna ska få svårare att få tag på och använda ANDT

Delmål 2.2 Vuxnas restriktivitet kring ANDTS ska öka

Delmål 2.3 Den sociala acceptansen kring användning av droger bland barn, unga och unga vuxna i Jämtland ska minska.

Vård och behandling

Huvudmål 3

De riskbruksinsatser och den missbruks- och beroendevård som kommunerna och Region Jämtland Härjedalen erbjuder ska vara utformade i enlighet med nationella riktlinjer och evidensbaserad praktik.

- **Delmål 3.1** Alla som är i behov ska få så effektiva behandlings- och rehabiliteringsinsatser som möjligt och med god kvalitet. Insatserna ska bygga på en utvecklad vårdkedja där ansvarsfördelningen är tydlig och där personal har kompetens i enlighet med tillgänglig kunskap. Brukarinflytandet ska förstärkas och samverkan mellan de olika aktörerna ska förbättras.
Uppföljning: genomförs i enlighet med vad som står angivet i överenskommelsen.
- **Delmål 3.2** Utvecklingsarbetet inom ramen för överenskommelsen ska ta tillvara och utveckla den kompetens som finns regionalt och lokalt för att främja utvecklingen av en mer långsiktig struktur för kunskapsförsörjning.

Uppföljning: genomförs i enlighet med vad som står angivet i överenskommelsen.

Regional övergripande handlingsplan

Handlingsplanen anger huvudsakliga utvecklingsområden eller insatser som de regionala aktörerna åtar sig att arbeta med/främja under strategins genomförandeperiod.

Handlingsplanen anger utvecklingsområden/insatser inom respektive inriktning, vilken aktör som är ansvarig för att arbetet genomförs samt vilka aktörer som behöver involveras i samverkan.

Utöver detta anges även tips på ANDTS arbete för länets kommuner utifrån given inriktning. Dessa tips är indelade i tre nivåer 1–3

- **Nivå 1**
Berörd kommun har mycket begränsade möjligheter att arbeta med området. Inom denna nivå anges därför enbart insatser som har beröring på grundläggande strukturer och informationsspridning utifrån färdiga mallar.
- **Nivå 2**
Berörd kommun har utöver nivå 1 även möjlighet att arbeta med fler grundläggande delar av ett ANDTS arbete.
- **Nivå 3**
Utöver nivå 1 och 2 har berörd kommun även möjlighet att exempelvis införa metoder på området.

Tack!

Catrine Skoglund

catrine.skoglund@lansstyrelsen.se

Länssamordnare ANDTS

VÅR VISION

Tillsammans för en hållbar framtid!

Länsstyrelsen
Jämtlands län